

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOS
ORGANAS
LEIDZIA LIET. S-GA BRAZ.
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
"LIETUVIS"
Rua Bandeirantes, 474,
Caixa Postal, 1764.
Tel. 4-0159
São Paulo — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:

Brazilijoj metams 10 milreisu, pusm.
6 milreisai.
Ušienin metams 15 milr. pusm.
8 milreisai.
Atskiras numeris 300 reisų
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.
Redaktorius St. Vancevičius.
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

9-ti METAI.

SÃO PAULO, 1937 m. Spalių - Otubro mėn. 30 d.

NR. 44 (460)

— — Brazilijoj visu griežtumu naikinamas komunizmas. — —
Japonai vėl pralaužė kiniečių fronta ir žygiuoja pirmyn.

Kaip ikurti kolonija?

Rašo J. Nickus.

(tąsa iš 43 nr.)

Jeigu kolonizacijos reikalus tvar kyti pasiimtų Lietuvos valdžia, šis darbas galėtų būti atliktas per specialius jos įgaliotinius ir tarpininkau jant Lietuvos Respublikos Konsulatu, kuriam galėtų būti pavesta atskaitybės kontrolė. Einant japonų pavyzdžių, reikėtų užpirti dideli žemės plotai ir, tam tikromis iš anksto nustatytomis sąlygomis, apgyvendinti atitinkamą lietuvių žemdirbių skaičių.

Žinoma, pirmiausia reikia pastatyti kokia nors pastogė, kur atvykę kolonistai galėtų prisiglausti, iki pasidarys gyventi tinkamos vietos savo sklypuose ir pasistatys būtiniausius trobesius. Išikūrimo palengvinimui, kaip bendra nuosavybė, taip pat turėtų būti nupirkta reikalingiausias susisiekimo ir transporto priemonės ir kai kurios mašinos. Taip pastatytus kolonijos kūrimo reikala; žinoma, kolonistams būtų išskaičiavimas burtis į krūva, o nesisklaidyti po plačiąją Braziliją pigių ir patogių vietų beieškant.

Bet iš kur gauti tokiai kolonijai žemės? — Valdžia nusistačiusi kurti tik mišrias kolonijas ir, labai abejojant, ar sutiks parduoti ar išnuomoti didesnę plotą suteikiant koncesioneriaus teises, kaip tai davė japonams Amazonos valstybėje. Tat tektų pirkti iš privačių savininkų ir tvarkyti pagal tas teises, kurias ir savo žemę turi kiekvienas savininkas.

Kas sudarys tokią koloniją? — Vieni mano, kad turėtų būti kolonizuojami tik jau iš ankščiau į Braziliją atvykusieji lietuviai žemdirbiai, kiti mano, kad greičiau ir geriau sekėtų suorganizuoti lietuvių žemės ūkio koloniją iš naujai atvykstančiųjų. Man rodos, specialiai vilioti ar skatinti emigruoti iš Lietuvos būtų nesąmoninga, bet kadangi vis dėl to kas

met nemažas lietuvių skaičius, emigruoja reikėtų lietuvių žemdirbių (ne amatininkų) emigracijos ir kolonijos steigimo klausimas spręsti kartu. Anksčiau atvykusieji, kurių dauguma ilgai dirbo ir vargo fazendose, jau turi praktikos, o naujai atvykstantieji gal būtų daugiau energijos, tat į steigiamą koloniją reikėtų suburti visus, kurie tik nori ir neturi nepataisomų ydų, kurios kenktų ramiam ir padoriam kolonistų gyvenimui.

Lietuvos Vyriausybė, kuri apbuoja savo piliečių emigraciją, įsteigdama vienur kitur žemės ūkio kolonijas, pasiimtų nors dalinai globoti ir tolimesnį jų likimą. Be to, toks kolonijų steigimas būtų laisvas nuo visokių „biznieriškų sumetimų“, o kolonistai nuo išnaudojimo ir neretai pasitaikančių apgavysčių...

Panašiai ž. ū. koloniją galėtų įsteigti ir kuris nors bankas ar specialiai sudaryta kolonizacijos bendrovė. Tat iškyla ir kiti galimūmai.

Kolonizacijos bendrovė gali būti sudaryta: a) suinteresuotų kapitalistų b) emigruojančių žemdirbių ir planingos jų kolonizacijos rėmėjų. Pirmoji žinoma, kurtos pasipelnymo tikslu, o antroji stovėtų ant savišalpos ir savitarpės pagalbos pagrindo. Šitokia kolonizacijos bendrovė turėtų du skyrius: vieną (centrinį) Lietuvoje ir antrą (filialinį) Brazilijoj. Prižiūrint ir remiant Lietuvos Vyriausybei užsieny esančių skyrių skaičius, pagal reikala, galėtų didėti persimtant ir į kitas šalis, kur tik susidaro daugiau lietuvių ūkininkų.

Nupirkus žemės, tuoj galėtų apsigyventi Brazilijoj esantieji bendrovės nariai. o tuo tarpu Lietuvoj esantiems tektų sudaryti nupirktosios žemės nuosavybės dokumentai, palengvina įvažiavimą, o kartais ir visiškai atstoja šamadą. Bet visas šis

reikalas turi būti gerai išaiškintas, visoki užpirkimai turi būti padaryti pagal vietos valdžios įstatymus ir L. R. Konsulato kontrolėje, kad žmogus mokantis pinigų būtų tikras, kad nepapuls į kokių aferistinių agentų tinklą. O žemių „pardavinėtojų“ jau yra ir São Paulo ir Kaune.

Tat vienu ar kitu būdu kuriama kolonija turi būti griežtoje atsakomingu įstaigų kontrolėje.

J. Nickus.

LIEPSNODAMI KRINTA JAPONŲ
LĒKTUVAI.

Du japonų aeroplanai, kurie žvalgė kinų pozicijas, netikėtai susidūrė ir abudu liepsnodami nukrito. Lakūnai žuvo. O kiek japonų lėkuvų krinta nuo priešlėktuvinių kiniečių patrankų! Bet, nežiūrint didelių nuostolių, japonai smarkiai atakuoja kiniečius tiek žemėje, tiek jūroje, tiek ore.

Japonai pralaužė kiniečių frontą.

Telegramų agentūra „Havas“ praneša iš Šanchajaus, kad japonai pralaužė kiniečių eiles ir visu frontu smarkiai žygiuoja pirmyn. Šiomis dienomis japonai jau artinasi į Šanchajų. Gyventojai, išsigandę besiarťinančios japonų kariuomenės, didžiais būriais bėga iš miesto. Pakeičiui į „Settlement“ galima sutikti pabėgėlių minias net po 50.000 žmonių. Kinijos valdžios organai nori sulaukyti masinį gyventojų bėgimą iš ka-

ro paliestų vietų, nes kur tik susirenka didesni pabėgėlių būriai, pritrūks ta maisto, prasideda badas, o kai kur siaučia ir koleros epidemija.

Spalių m. 26 d. Japonai paėmė Šapei miestą, o kartu ir Šanchai — Nankin ir Šanchai — Hankou geležin kelių linijas. Dabar visi svarbesnieji Kinijos geležinkeliai, kurie jungia Šanchajų su kitomis provincijomis, yra japonų rankose.

10.000 žmogžudysčių?

Laikraščiai iš Salamankos praneša, kad nacionalistai užėmė Gijon miestą radę ten dokumentus, pagal kuriuos esą nustatyta, kad respublikonai papildę 10.000 žmogžudysčių.

Ar į šį skaičių įeina ir fronte užmuštieji, ar tik užfrontėje nukniauoktieji „priešai“, šią žinią padavusieji laikraščiai nepaaiškina.

Daug nepatenkintu Valencijos vyriausybe.

Spalių 27 d. gen. Queipo de Liano per radio pranešė, kad nacionalistų puolimus vėl snkliudė ne tik vyriausybinių smarkus pasipriešinimas bet ir blogas oras, kuris dabar siaučia visoje Ispanijoje. Abi pusės atkakliai kovoja dėl savo po-

zicijų, del to smarkūs mūšiai eina visuose frontuose.

Bet paskutinėmis dienomis dideli gubernistų būriai pereina į nacionalistų pusę, nes esą nepatenkinti Valencijos vyriausybe.

Vokiečiai iš Brazilijos nori padaryti naują Ispaniją.

Paskelbus karo stovį ir susekus ruošiamą sukilimą, suimta labai daug samokslu dalyvių, ir sukontiskuota 20.000 įvairių ginklų ir pusė milijono kilogramų parako, kuris atvežtas iš Vokietijos Eitzberger fabriku.

Tūkstantis suimtųjų po tardymo paleista, o granatos ir kita karo medžiaga gabenama į Rio de Janeiro. Vokiečiai gabandami ginklus į Braziliją, matyt, ir čia nori padaryti naują Ispaniją.

Kompanija prieš nepageidaujamą elementą.

Paskelbus karo stovį intensyviai vedama kova su šalyje beplintančiu komunizmu ir jį palaikančiu gaivalu Tautinės Industr. Dep. direktorius D. Lessa įteikė Vyriausybei projektą kaip nusikratyti nepageidaujamo elemento kuris besiskverbdamas į šalies pramonę, varo pragaištingą propagandą.

D. Lessa nurodo, kad visoje šalyje sveltmtaučių pramoninkų ir stambesniųjų įmonių savininkų, kurie savo firmas yra įregistravę savo bei kompanijų vardu yra nuošimtis kur kas di-

desnis, negu brazilų. Daugumos jų praeitis labai neaiški, o kartais gal ir nešvari. Tuo tarpu jie stiprūs ekonomiskai ir turėdami artimus ryšius su visuomene, daro jai neigiamos įtakos. Kad jų nusikratyti, būtina reikėtų nustatyti, kad steigti bet kokias pramonės bei prekybos įmones būtų išduodami leidimai tik policijai sutinkant ir tai tik tokiems kurie bent penkerius metus yra išgyvenę vienoje vietoje ir jau priėmę Brszilijos pilietybę.

Kalėdinės dovanos

Cigarietiu Fabrikas Sudan gruodžio mėn. paskleis visai nelauktai 10.000 įvairių dovanų. Toms dovanoms pirkti išleista apie 300 tūkstančių milreisų, jos jau dedamos su mėlynais, rausvais ir žaliais kuponais į pokelius šių cigarietiu

Fulgor - Severa - Aspasia

DARBAS IR DUONA

São Paulo lietuviai biznieriiai.

Visi žinome kad greičiausia pralobsta visoki biznieriiai, bet lietuviai daugiausia mėgo ūkius, buvo prisirišę tik prie žemės ir dėl to Lietuvoje ilgą laiką biznis buvo tik žydų ir kitų svetimtaučių rankose. Iš Lietuvos emigravo taip pat daugiausia smulkių ūkininkų sūnūs ir paprasti darbininkai. Bet sekdami kitų pavyzdžiu, jau daug mūsų tautiečių išmoko įvairių amatų, įsitaisė dirbtuvėles įsisteigė krautuves ir kitokias biznio įmones. Tie maži biznio židiniai diena iš dienos vis auga. Žinoma, vienas antras subankrutavo ir išvažiavo į fazendas kukuruzų laukti ar vėl stojo dirbti į fabrikus, kur lieja prakaitą dūsaudami ir keikdami savo likimą, bet didelė dauguma prasigveno. Šiandie geresnis jų gyvenimas traukia ir kitus lietuvius juos pasekti.

Bet lig šiol S. Paulo ir, bendrai visos Brazilijos lietuviai biznieriiai ir amatininkai gyvena kas sau ir neturi jokios organizacijos, kuri juos rištų, kuri reikalui esant galėtų paremti silpnesnius ar netikėtus nelaimės ištyktus savo narius. Kitų tautų pavyzdžiu ir lietuviai turėtų susiburti į siuvelių, batsiuvių, dailiųjų ir kt. ekonominius ratelius, į pirklių ir pramoninkų bendroves, kurios daug plačiau mastu pajėgtų išvystyti jų biznio reikalus. Pagaliau, yra būtina reikalingas lietuvių amatininkų ir biznierių savišalpos bankas.

Tik vieną kartą S. Paulo lietuviai biznieriiai buvo skaitlingiau susirinkę į vieną vietą. Tai buvo per S. Paulo lietuvių biznierių pietus min. J. Aukštuoliui garbei. Ten buvo iškelti gana svarbūs sumanymai apie užmezgimą tiesioginės prekybos tarp Brazilijos ir Lietuvos, bet aišku — tai įmanoma tik bendradarbiaujant visiems ir subūrus stambesnę kapitalą. Tat, ištikrųjų, jau laukias biznieriams pagalvoti apie sudarymą savų ekonominių organizacijų.

Redacija keldama šias mintis viešumon, kviečia amatininkus ir biznierių del jų išsitariti. Mes mielai duosime vietos savo laikraštyje lietuviams amatininkams ir biznieriams savo ekonominiams reikalams svarstyti.

Lietuvos pramonė ir žaliavos.

Jau yra paskelbti galutini 1936 m. svarbesnių Lietuvos pramonės šakų gamybos, suvartotos žaliavos ir kuro duomenys. Jie, be kita ko, vaizdžiai parodo, kiek mūsų pramonė yra pagrįsta savąja žaliava ir kiek turi jos įsigabenti iš užsienio.

Pav. mėsos gaminių pramonė suvartoja vietinės žaliavos už 36.880

galiu kaip 19 mil. litų. Čia tenka pasakyti, kad ši suma galėtų būti mažesnė, jei Lietuvoje būtų tinkamai su tvarkytas avių auginimo klausimas. Dabar šia linkme daroma daug pastangų, ir reikia manyti, kad po keleto metų būklė pagerės.

Iš pačių stambiausiųjų, žaliavos už milijonus litų suvartojančių, pramonės šakų savąja žaliava, yra pagrįsta muilo gamyba, linų apdirbimas lentpiūvių darbas, faneros, celiuliozės spaustuvės ir cinkografijos, malūnų,

ginių ir trikotažo dirbinių gamykla

Visame pasaulyje dabar vyksta judėjimas už tai, kad žaliavų būtų gaudama pakankamai savame krašte. Ir Lietuva stengiasi kiek galima sumažinti visokį įvežimą, o plečia tas ūkiškas kurios parūpina reikalingą žaliavų.

São Paulo lietuvių biznierių pietūs p. F. Čemarkos šakaroj min. J. Aukštuoliui pagerbti.

000 litų, o užsieninės tik už 460.000 litų, cukraus fabrikai už 7.998.600 litų, vietinės ir už 585.000 litų užsieninės. Toks pat vaizdas ir visoj kitoj pramonėj, kuri perdirba Lietuvos žemės ūkio gaminius. Blogesnė padėtis ten kur pramonė priversta naudoti užsienio žaliavas. Pavyzdžiui, vilnų ir medvilnės pramonė sunaudoja žaliavos už 20,5 milijono litų; iš šios sumos importuotai žaliavai tenka dau-

kyptų ir cukrainės, cukraus, saldai nių ir šokolado, mėsos bei žuvų gaminių ir konservų, spirito varyklų, mielių ir avalinės gamyba. Iš tokių pat stambiausiųjų, žaliavos už milijonus litų suvartojančių, pramonės šakų už sienine žaliava, yra pagrįsta metalų dirbinių ir mašinų, susisiekimo priemonių, gumos ir kitų chemijos produktų, vilnų ir medvilnės audinių, šilko audinių, tabako ir papirosų, mez-

VISKAS BRANGSTA.

São Paulo turguose ir maisto krautuose 1 kg. įvairių maisto praeitą savaitę kainavo: baltos duonos 1\$500, judos 1\$200, mėsos jautienos 2—3\$000, kiaulienos 4—5\$000, sviesto 10—12\$000, pupelių — faizonų 2\$500, ryžių 2\$000, svogūnų \$800—2\$000, tuz. kiauš. 2\$500—3\$000, kopūsto g. 1\$200—2\$000.

galvos, ji jau žiūri į ją pergales žvilgsniu ir laukia priešininkės paralyžiaus ir mirties, kuri neužtruks ateiti.

Tuo tarpu, nesirūpindama šituo įkandimu ir tais nuodais, kurie jai nebaisūs, musurana, savo ruožtu įsūtusi per visą laiką, savo žiedais apjuosia žararakos kūną, norėdama sukaustyti savo plieniniais mazgais.

Žararaka, nustebusi, nerimaudama, vėl greitai kanda antrą ir trečią syk, suleisdama iltis visai arti priešininkės galvos ir tuo būdu į gerą vietą suliedama visą savo nuodų išteklių. Šį sykį, ji galvoja, bus galas, paralyzius ir mirtis neužtruks ateiti.

Tačiau... ją spaudžią varžtai ne tik kad nemažeja, bet tolydžio didėja ir neužilgo ji pati nebegalės pajudėti ir atsiders savo priešininkės naruose. Tai pamaniusi ji persigąsta... Tai tušti buvo josios bočių žygdarbiai, tai tušti buvo josios pažadai, kurios jai suteikė per ilgas snaudulio valandas tropikų saulėje... Šitu nuodų, pasaulio valdovo, jėga buvo tuščias daiktas? Kodėl josios priešininkė tris syk sužeista, gavusi visus pulimo ir atsargos nuodus dar tebėra neparalyžuota? Kodėl ji jaučiasi vis labiau ir labiau spaudžiama galinų savo priešininkės spiralių? Ža-

raraka nori dar sykį kasti, bet dėja, ji pastebi jau nebegalinti, ji jaučia kad musaranos galva prisiartino prie josios kad savo dantimis ją sutriuškinti ir paskui praryti. Ji bando pasisukti, išvengti mirtingo priešininkės pabučiavimo, tačiau veltui, pasitėkėjimas ir jėgos ją apleidžia, ji patampa bejėge.

Musurana, pakankamai prisiartinusi, plačiai atidaro savo baisias žiaunas ir pagriebusi žararakos galvą su neįjaukiu braškėjimu ją sumala ir tada iš lėto ramiai pradeda nuryti savo nugalėtą priešininkę. Nuriijimas tęsiasi ilgai, dar ilgiau virškinimas, bet išsitiesus ant trapios žolės prieš saulę, musuranai pasirodys valandos trumpos. Laiminga ir rami, ji tyliai užmigs, nes juk ji atliko gerą darbą, atpalaidavo žemę nuo vienos baisenybės ir išvadavo žmogų nuo vieno niekšingiausių ir baisiausių priešų.

Iš pavergto Vilniaus.

— Švenčionyse šiemet padidėjo «Ryto» d-jos mokyklos mokinių skaičius. D-jos valdyba norėjo tą moky-

klą padidinti dviem skyriais, bet lenkų valdžia mokyklos didinti neleidžia Sako, per vėlai esąs paduotas tuo reikalu prašymas.

— Lenkų teismai teisė šešis lietuvius kunigus už tai, kad krikštydami lietuvių vaikus į metrikacijos knygas iršė jų lietuviškas pavardes. Tai negirdėtas barbariškas! O tuo tarpu nepriklausomaj Lietuvoj toleruojama net lietuvių vaikų lenkinimas! — Kodėl?

— IR PERKŪNAS PROTESTUOJA. Statistikos žinios rodo, kad per praeitą vasarą Vilniaus krašte perkūnas nutrenkė 74 žmones, be to, sudeginta daug turto. Nukentėjo daugiausia lenkai atėjūnai, kurių ir perkūnas jau nebepakenčia.

— Rugpiūčio 20 dieną Seinuose pradėjo veikti lietuvių kooperatyvas «Rūta» ir jau tą pačią dieną lenkų policija prisikabino. Gi rugpiūčio 31 d. «nežinomi» piktadariiai jau «pavogė» meniškai padarytą koop. iškabą, kur buvo lietuviški ir lenkiški užrašai. Taip lenkai trukdo kiekvieną lietuvių pasireiškimą.

Ir linus raus mašinomis.

Nesenai SSSR inžinieriai išrado mašiną linams rauti. Kadangi Lietuvoje plečiamas linų ūkis, tai «Lietūkis» vieną tokią mašiną iš Rusijos nupirko ir parsivežė. Rugsėjo 25 d. Narušaičių km. d. Urbono ūkyje buvo naujosios mašinos bandymo iškilmės, kuriose dalyvavo ir min. pirm. J. Tūbelis, žemės ūkio min. St. Putvinskis, SSSR atstovas, daug aukštų Lietuvos valdininkų, spaudos atstovai ir didelis būrys apylinkės ūkininkų ir agronomų.

Mašina «Vischoma» per vieną val. nurauna iki lha linų t. y. tiek kiek 10—12 rovejų per visą dieną. Vieno ha nurovimas mašina ir surišimas rankomis kainuoja apie 24 litus, tuo tarpu kai rankomis raunant tas darbas atseinu 60—70 litų hektarui.

**SKELBKITES
TIE „LIETUVY“**

Vietos lietuvių gyvenimas.

SKAITO TIK „LIETUVI“.

Faz. Aguda seniau gyveno nemažas skaičius lietuvių darbininkų, dabar beliko tik kelios šeimos, kiti išvažinėjo į miestus arba išėjo savitoviai gyventi. Čia gyvenimas tylus ir nuobodus. Visa laimė, kad kas savaitę mus aplanko „Lietuvis“. Per jį mes sužinome, kas nauja Lietuvoje, Brazilijoje ir visame pasaulyje. Mūsų vaikai ir mes patys labai mėgės tame „Lietuvio“ priedą „Mažųjų Pasaulis“. „L. Aido Br.“ ir „Šviesos“ mes visai neįman, nes jie mums nieko naudingo neparaso.

M. L.

DARBAS IR PRAGYVENIMAS.

Faz. Aguda, est. Orlandia. Lig šiol čia buvo kultivuojama daugiausia tik kava, bet dabar pereinama į vatos ūkį. Kitų javų ir daržovių auginama tik saviems reikalingam. Pardavimui dar auginami ir galvijai. Vidutiniškai fazenda turi apie 10.000 raguočių, kurių kas met parduodama po keletą šimtų.

Darbininkai samdomi pagal kontraktus, bet mokama už atliktus darbus. Pavyzdžiui — už apkaupimą 1.000 medelių kavos minkštoj žemėj moka 40 milreisu, o prie kalnų ir akmenų 60 milreisu. Tokį darbą atlieka trys vidutiniai darbininkai per dvi dienas. Už priskynimą maišo (110 litrų) 4 milr. Už žolės kirtimą, dirvos valymą ir kitus darbus, kuriuos atlieka tik vyrai moka po 6 milr. į dieną, be maisto. Butas ir kuras vel tui, už šviesą reikia mokėti. Duoną kepamės patys. Miltų maišas kainuoja 63 milr., o už kilogramą mėsos mokame po 1\$500 — 2\$000. Kitų maisto produktų kainos tokios kaip ir mieste. Bet didelių turtų neieškančiams ir darbštiems žmonėms gyvenimas pakenčiamas.

Matas Liutkevičius.

JAU VISOS MOKYKLOS TURĖS NUO SAVAS PATALPAS.

„Lietuvių Sąjunga Brazilijoje“ nu pirkto „Lietuvių Namus“, kur lig šiol buvo išnuomotos patalpos Vysk. M. Valančiaus v. Bom Retiro lietuvių mokyklai, „Lietuvio“ redakcijai ir centraliniam L. S-gos Br. knygynui. Prieš perkant šias patalpas, buvo ieškoma namai ar sklypas arčiau prie Casa Verde tranvajaus linijos, bet pasirodė, kad mokyklai tinkami sklypai ten neįkandami. „Šviesa“ išskėlė umanyją statyti mokyklą, kur nors liloje pav. Casa Verde, bet mokyklos tėvų komitetas griežtai užprotestavo, nes ten mokykla bus reikalinga, gal būt, tik po 10 ar 20 metų, kada dabar perkamuose sklypuose jau įsikurs kelios dešimtys lietuvių šeimų. Bom Retiro rajonas yra labai tirstai lietuvių apgyventas ir kelios dešimtys ar šimtas vaikų, juk, negali važinėti į užmiestį, todėl „Lietuvių S-ga Brazilijoje“, pritariant Lietuvos Respublikos Konsulatui, nupirko anksčiau nuomotas patalpas esančias rua Bandeirantes 474. Dabar rūpina masi sutvarkyti ir pritaikinti šias patalpas pilnai mokyklos ir kitiems kultūriniais lietuvių reikalingam.

PRAVAŽIAVO PONIA AUKŠTUOLINĖ.

Ketvirtadienį, spalio mėn. 28 d. pro Santos pravažiavo p. Aukštuolinė, kuri paviešėjusi Lietuvoje keletą mėnesių vėl grįžta į Argentina. Ponia Aukštuolinė, kaip ir jos vyras ministeris p. J. Aukštuolis, labai domisi Pietų Amerikos lietuvių gyvenimu. Ji rūpinasi, kad lietuviai išsviečiai palaikytų kuo tarpiausius ryšius su savo Tėvyne.

Kitame „Lietuvio“ num. talpinsi me malonias žinias, kurias Ponia atvežė iš Lietuvos.

IŠKILMĖS AERO KLŪBE.

Spalio mėn. 24 d. Br. L. Aero Klubu patalpose Lapoje įvyko iškilmingas Klūbo narių susirinkimas, kuriame dalyvavo ir konsulas p. Gaučys L. S-gos Br. pirmin. ats. kap. A. Majus, konsulato sekretoriai ir daug kitų svečių. Tai buvo lyg demonstracija, kuria Klūbas parodė, kad jau išsiviečia į viešą gyvenimą.

Po trumpų prakalbų Klūbo Valdyba visiems nariams įteikė sidabrinis narių ženklelius, o p. konsului, kaip garbės nariui, auksinį.

LITHUANIETIS ŽIČKUS NERANDA SAU LYGIŲ.

Redakcija gavo iš Bahios laiška su iškarpomis iš daugelio vietos laikraščių, kur dedami atvaizdai ir stambiomis raidėmis skelbiama, apie lituaniečio sportininko Stepo Žičkaus laimėjimus. Laisvose imtynėse Žičkus parguldė jau kelias dešimtis garbiausių Brazilijos ristikų. Bahios čempionas „Aço“, kuris taip pat yra plačiai žinomas, taip išsigando, kad Žičkaus kviečiausias. net pasislėpė. Rašoma, kad St. Žičkus po lietuvių Komaro būsius pirmas pasaulinis ristikas.

Tai ypač malonu Brazilijos lietuviams, nes Žičkus yra iš São Paulo, be to, yra senas narys Lietuvių Sporto S-gos „Lithuania“.

UŽMYNĖ ANT UODEGOS...

Vos spėjo „Lietuvis“ paskelbti, kad kuriasi „Alfa Nr. 2“ ir tuo įspėti tautiečius, kad nesiduotų mulkinti, „Lietuvių Aidas Brazilijoje“ tuoj pajuto pavojų ir puolė „Lietuvį“, kad šis, girdi, niekinas L. R. Konsulatą skelbdamas tokias žinias. Mat P. Galvanuskas, kuris lig paskutinės dienos nieko nesisakė apie savo „misiją“, per L. R. Konsulatą, vargais negalais

išsiverkė papigintą laivakortę. Žinoma, Dutkus su Uckum manė, kad tai bus puiki rekomendacija, girdi, jeigu jau Konsulatas davė laivakortę, tai viskas tvarkoj... Paskutinę dieną Galvanuskas savo planus atidengė „Lietuvio“ redakcijai ir Konsulatui, kur buvo įspėtas, kad panašūs „bizniai“ veda į kalėjimą. Tada jis paaiškino kad už viską esąs atsakingas „Aido“ redaktorius A. Dutkus ir Uckus. Jie gal „Grūdo“ vardu čia viską tvarkysią, o jis tik agentausias Lietuvoje... Vėliau tuo reikalu į Lietuvą gal atvyksias ir Dutkus.

Taigi nebereikalo „Aidas“ rauda: Juk „Lietuvis“ tikrai užmynė jo redaktoriams ant uodegos.

Vanduo, likieris, vynas...

Sveikiausias gėrimas yra grynas šaltinio vanduo. Vandeniui nuraminame troškulį ar atsigaininame. Bet kuomet norime pasilinksminti, pavaisinti savo draugą ar kaimyną, vandeniui mes jau nebeįsitenkiname.

Galime apkrauti stalus visokiais brangiais gėrimais, bet, aš įsitikinau, nebus tikrų vaišių, kol svečiams nebus patiekta distiliarijos „VILNIUS“ išdirbinių. O kodėl? — Aišku, todėl kad distiliarijos „VILNIUS“ gėrimai yra skanūs, skoningi ir sveiki. Del šių brangių ypatybių Brazilijos valdžia distiliariją „VILNIUS“ Ltdo apdovanojo „DIDŽIAUSIOS GARBĖS DIPLOMU“. Šis dist. „VILNIUS“ laimėjimas aukštai išskėlė lietuvių pramonininkų vardą, nes jos savininku yra visiems gerai žinomas lietuvis Feliksas Čemarka. Tiesa, pasitaiko pavydulingu konkurentų, kurie tik norėdami išplatinti savo gaminius distiliarijos „VILNIUS“ išdirbinius peikia, bet Brazilijos sveikatos prižiūrėjimo įstaigų tartas žodis išsklaido visus abejojimus. Todėl dist. „VILNIUS“ išdirbiniai kasdien vis labiau įsigali ir užkariauja sau prideramą vietą net ant brazilų ir kitataučių vaišių stalo...

Šiandien jau sunku rasti S. Paulo mieste gėrimų mėgėją, kuris nevartotų dist. „VILNIUS“ trejankos, likeriu, vynu... Tat jeigu dar kur rasitų lietuvis krautvininkas, kuris ko-

klais nors sumetimais boibokuotų dist. „VILNIUS“ išdirbinius, kiti lietuviai pradės boibokuoti jo krautuvę, nes tik dist. „VILNIUS“ gaminti gėrimai yra sveiki, skanūs ir skoningi! Dabar dist. „VILNIUS“ iš rua Ubaldino do Amaral 200 persikėlė į p. Čemarkų čačara „Vilnius“ ant rua José Meirelles 27 (Penho). Važiuoti bonde Penha iki ponto final paskui autobusu „Esperança“ lig 109 Nr. Estr. S. Miguel. (sk.)

B. Lietuvių Aero Klūbas skelbia visuomenės žiniai

aukavusių sąrašą pirmajam lėktuvui įsigyti.

Aukų lapas Nr. 8.

1. Lak. St. Jurevičius	500\$000
2. Kun. P. Ragažinskas	254\$000
3. J. Buragas	200\$000
4. Skl. A. Draugelis	50\$000
5. p. p. Kuzmickai	50\$000
6. p. p. Pečiuliai	50\$000
7. M. Susloviene	200\$000
8. M. Dautartas	100\$000
9. Kun. A. Arminas	100\$000
Viso:	1504\$000

Pasižadėjo aukoti:

1. Kons. P. Gaučys	500\$000
2. Kun. P. Ragažinskas	446\$000
3. Skl. A. Draugelis	150\$000
4. St. Dorinas	500\$000
5. p. p. X X	500\$000
6. Kun. A. Arminas	399\$900
Viso:	2495\$900

Aukų lapas Nr. 10.

1. J. Lukoševičius	50\$000
2. Pedro Franchini	5\$000
3. Hernani A. Parente	5\$000
Viso:	60\$000

Aukų lapas Nr. 15

1. P. Stokna	5\$000
2. Pr. Stokna	1\$000
3. M. Stoknaitė	5\$000
4. V. Stokna	1\$000
5. St. Gražel	1\$000
6. A. Sapracionas	1\$000
7. J. Baliulavičius	1\$000
8. A. Vierikas	1\$000
9. St. Nišauskas	1\$000
10. J. Kalibatas	1\$000
11. Pr. Salina	2\$000
12. St. Sakavičius	2\$000
13. O. Visockas	1\$000
14. E. Židanavičius	1\$000
15. J. Rutkauskas	2\$000
16. J. Svakinas	2\$000
17. J. Gelažius	1\$200
18. J. Lazauskas	2\$000
19. A. Navickas	1\$000
20. J. Mockus	2\$000
21. V. Naujalis	1\$000
22. J. Baužys	5\$000
23. P. Zetto	5\$000
Viso:	44\$200

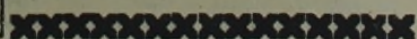
Dariaus ir Girėno statulėlių par duota 58 st. už 708\$000.

(b. d.)

Visiems mūsų tautiečiams, aukavusiems bei pasižadėjusiems aukoti pirmajam B. L. K. lėktuvui pirkti ir įsigijusiems po Dariaus ir Girėno statulėlių, Brazilijos Lietuvių Aero Klūbas taria nuoširdų ačiū!

TIK „LIETUVY“ PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINA MIAUSIOS.

Nauji Rašomosios Mašinėlių Modeliai Adler Standart

Su Judomuoju Segmentu

Geriausios konstrukcijos mašinė, pagaminta sulig naujausios ir modernios technikos reikalavimų, su lengvai nuimamu ir pakeičiamu voleliu. 90 atskirų raidžių ir ženklų.

Rašomoji mašinė portatyviška

Adler Luxo

su elegantiška dėžute. Maža didumu — didelė naudojime. Mašinėlis daug geresnės ir kainos pgesnės, negu kitur. Duodame ilgalaikiam išsimokėjimui. Taip pat turime įvairių mašinėlių reformuotų. Taisome visokių markių rašomasias mašinėles.

Užeikite įsitikinti.

Sociedade Erika LTDA

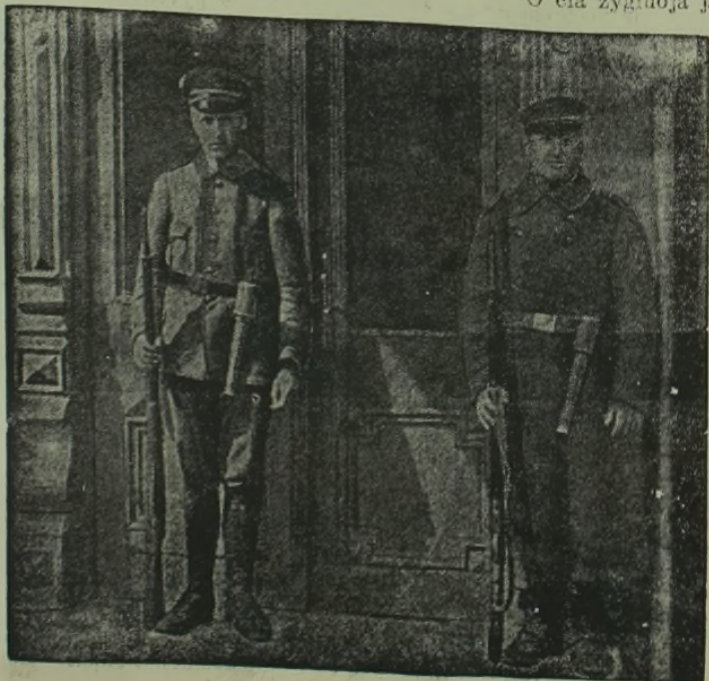
Rua Senador Feijo, 113 Tel. 2-8238 S. Paulo.

Lietuvių karių Rusijoje 1917 — 1919 m. sąjūdžio dalyviai, susirinkę 20 metų sukakčiai paminėti rugsėjo 7 dieną Kaune. Iškilnių vaizdai. Viršuje iš kairės į dešinę: suvažiavimo organizacinio komiteto pirmininkas Al. Žilinskas; pro išsirikiavusius generolus nešamos ano meto karinės vėliavos; vienas iš charakteringiausių suvažiavimo dalyvių, invalidas senukas; apačioje iš kairės į dešinę: suvažiavimo dalyviai su vėliavomis iš Karo Muziejaus sodelio išžygiuoja į Arkikatedros Baziliką; suvažiavimo dalyviai Karo Muziejaus sodelyje rikiuotėje; suvažiavimo rikiuotės ir eisenos vadovas brig. gen. Vitkauskas ir jo padejėjai plk. Tumas ir plk. Šarauskas.

O čia žygiuoja jau laisvosios Lietuvos Kariuomenė.

Prez. A. Smetonos vardo lietuvių mokykla Berise, Argentinoje.

Kairėje: Sargyba prie „Amerikos Misijos“ Kaune, Pranas Eimutis pirmas atgimusių Lietuvos kareivis žuvęs eidamas tarnybos pareigas.

Mjr. S. Narušis.

Retos iškilmės Kaune.

Kai 1914 m. rusų valdžios skelbimai buvo išnešioti po kaimus, miestus ir miestelius, kad vyrai, sukakę nurodytą amžių, turėjo rinktis į valdčių valdybas ir susirinkimo punktus, daug kas iš jų jautė, kad neša savo galvas guldyti dėl svetimųjų reikalų ir daug kas būtų padarę taip, kaip padarė daugumas mūsų brolių dar prieš didįjį karą — išvažiuoti į Ameriką ar kur kitur. Bet šie vyrai, ir labiausiai norėdami, negalėjo to padaryti, nes nebuvo nei per kur nei kaip išvažiuoti. Skaudus buvo lietuvių karių likimas, kurie pirmomis didžiojo karo dienomis Rusų kariuomenės elėse buvo pasiūti į frontą ir kurių nemaža liko apie Mozūrų ežerų ir kitur Rytų Prūsiose.

Kai 1917-19 m. pradėjo caro valdžia braškėti, kal visoje Rusijos šalyje išsigalėjo revoliucija, lietuviai kariai suprato valandos svarbumą, pradėjo vieni kitus ieškoti ir vieni kitus raginti daryti žygių kur reikia kad būtų leista steigtis iš Rusų kariuomenėje tarnaujančių lietuvių karių lietuvių dalis, pulkus bei batalionus. Visi žinojo, kad tokių pulkų steigimas galės praversti ir padėti atgaivinti Lietuvos valstybę, o šiam reikalui, daugelio nuomone, jau buvo palankus momentas.

Lietuviai kariai, išblaškyti po plačiosios Rusijos ir užimtųjų sričių karo lauką ir apkasuose skurdo pribagiti, tuoj pradėjo organizuotis į lietuvių karių sąjungas, pradėjo rengti susirinkimus ir balsuoti tuo reikalu nutarimus. Nors tų nutarimų jie ir negalėjo tuo metu realizuoti, bet jie toliau daug nulėmė ir daug ką padarė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dirvoje. Visai sugriuvus caro valdžiai, nors vėliau ir buvo leista steigti lietuviškos dalys iš lietuvių karių, bet jos bolševikų buvo suilkvudotos ir negalėjo grįžti į savo Tėvynę organizuoti, o tik pavieniui ir nemažai nukankinti. Bet tas lietuvių karių organizuotumas Rusijoje ir didžiosios Rusijos revoliucijos audrų paveikta dvasia stūmė viską daryti, kad tik Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma ir kad tik ji nepaklūtų į tą revoliucijos sūkurį, kuriame liepsnojo Rusijos giluma.

Tad Rusijos kariuomenėje tarnavusiems lietuviams kariams teko grįžti pavieniui į Lietuvą, jie stėjo daugiausia savanoriais ir tik besikuriančios Lietuvos kariuomenės eiles ir jie vėl stėjo į karo lauką, kuris jiems jau buvo nesvetimas, priprastas. Jų nemažos karinės žinios ir patyrimas buvo labai reikalingas besikuriančiai Lietuvos kariuomenei.

Daugelis tų vyrų dabar dirba savo šeimose ramų darbą arba valdininkaudami ar ūkininkaudami, o kai kurie labiau palieję gauna pensijas. Bet ligi šio laiko tas svarbus jų darbas, tas sąjūdis Rusų kariuomenėje tarnaujant, Lietuvos istorijoje prideramai nebuvo užfiksuotas. Kad tie darbai nežūtų užmiršti, kilo mintis surinkti tuos vyrus į laikinąją sostinę Kauną, paminėti jų tuo metu atliktus darbus ir surinkti iš jų medžiagą, kuri tuometinių dalyvių gali būti suteikta.

Tuo būdu š. m. rugsėjo mėn. 7 ir 9 d. buvo sušauktas Rusų kariuomenėje tarnavusių lietuvių karių suvažiavimas. Suvažiavimą apslėmė globoti p. Krašto apsaugos Ministeris gen. Dirmantas. Retai kada Lietuvoje yra buvusios tokios iškilmingos ir įspūdingos iškilmės, kaip per šį suvažiavimą. Visų buvo gera neaprasoma nuotaika. Visi stėjo į rikiuotės eiles, ar tai buvęs, ar dar tarnaujantis generolas, ar jaunesnis karininkas bei buvęs.

Ūkininkas, darbininkas ar valdininkas. Visų buvo bendra nuoširdi kalba ir nuoširdūs atsiminimai.

Šiam suvažiavimui tvarkyti buvo sudarytas komitetas, kurio pirmininku buvo stargos karininkas, buvęs Teisingumo Ministeris teis. Žilinskas. Suvažiavimui vadovavo kariuomenės pėstininkų inspektorius gen. Vitkauskas. Pirmą suvažiavimo dieną įvyko Bazilikoje pamaldos, į kurias dalyviai orkestrui griežiant visi organizuoti rikiuotėje atžygiavo. Pamaldose dalyvavo Krašto Apsaugos Ministeris gen. Dirmantas, Kariuomenės vadas gen. št. plk. Raštikis, Kariuomenės štabo viršininkas gen. št. plk. Černius, generolai ir aukštieji karininkai. Antrąją suvažiavimo dieną — Tautos dieną šie suvažiavimo dalyviai dalyvavo Tautos šventės iškilmėse ir buvo visų kauniškių brangūs svečiai Kariuomenės Vadas gen. štabo pulkininkas Raštikis suvažiavimo ir Tautos šventės proga pasakė šitokią kalbą:

«Pirmiausia aš širdingai sveikinu šį jubiliejinį lietuvių karių suvažiavimą ir Lietuvos kariuomenės, jos vadovybės ir savo vardu perduodu visiems suvažiavimo dalyviams mūsų nuoširdžius linkėjimus.

Tamstos esate atstovai to didelio lietuvių karių judėjimo buvusioje Rusijoje, kuris baisaus Didžiojo karo ir carinės Rusijos kariuomenės griuvėsiuose ir rusų revoliucijos chaose ir anarchijoje, t. y. kūrybai kaip tik nepalankiose sąlygose, išskėlė nepriklausomos Lietuvos ginkluotų pajėgų reikalingumą ir organizavote net atskiras tautinės kariuomenės dalis, kurioms, nors ir nebuvo lemta grįžti į Lietuvą, bet kurios vis dėlto davė pirmuosius branduolius pirmajam dabartinės mūsų kariuomenės kadru. Juk daugelis lietuvių karių sąjūdžio ir lietuvių tautinių dalių Rusijoje dalyvių vėliau, grįžę į Lietuvą, buvo pirmieji mūsų kariuomenės savanoriai, aktingi karo dėl Lietuvos nepriklausomybės dalyviai ir Vyčio kryžiaus kavalieriai, pagaliau, dalis tų pačių karių ir iki šiol dar tarnauja kariuomenėje ir čia turi net labai svarbias ir atsakingas pareigas aukštesnėse tarnybos vietose ir kariuomenės vadovybėje.

Vakar Tamstos minėjote Didžiamame kare žuvusius lietuvius, vėliau savo darbo posėdyje atsiminėte praeities vaizdus, šiandien, minėdami bendrą valstybinę šventę, pagerbėte žuvusius už Lietuvos Nepriklausomybę. Tai yra dideli ir svarbūs praeities faktoriai. Bet gyvenimas nestovi vietoje, įvykiai labai greit keičia vieni kitus. Todėl, aukštai vertinant didingus praeities žygius, reikia ne tik juos gerbti, bet ir iš jų semtis stiprybės ateičiai ir taja ateitimi rūpintis. Modernių laikų žiauri realybė yra toli nuo romantikos, dabar gyvenamas tariamosios taikos laikas yra labai toli nuo tikrosios taikos, visur vyksta didelės rungtybės ir kova; neskelbiant karo, taikos metu vyksta dideli ir žiaurūs karo veiksmai.

Tokiose sąlygose ir mums nevalia užmigti ant laurų, bet turime nuolat budėti ir būti pasiruošę. Tamstos, kaip kariai labai gerai suprantate, kad tokiose aplinkybėse vienu iš svarbiausių saugumo faktorių yra ir turi būti kariuomenė. Tai yra mintis, dar prieš dvidešimt metų kilusi lietuvių karių sąjūdyje senoje Rusijoje, mintis, kuriai ir dabar nė vienas lietuvis patriotas negali būti abejingas.

Aš labai pageidaučiau, kad visi tamstos, per šias dienas pasisėmę naujų dvasinių jėgų, grįžę į savo namus, liktumėte ir toliau tokiais pat mūsų saugumo reikalų ir kariškos minties skelbėjais, kokiais esate buvę anais audringais laikais tolimoje Rusijoje.

Kaip seni didžiojo karo veteranai, kaip lietuvių karių sąjūdžio ir lietuvių tautinių dalių Rusijoje daly-

viai, kaip pirmieji mūsų kariuomenės kariai, berkite savo patyrimo grūdus į Lietuvos jaunuomenės protą ir širdį, kad, tėvynėi pareikalavus, jie jous paveiktų taip, kaip tie patys jūs patėti grūdai paveikė Lietuvos jaunimą 1918 ir 1919 metais.

1917—18 metais darėme pirmus žingsnius mūsų kariuomenei sukurti, 1918—19 metais ją kūrėme, 1919—20 metais jos eilėse kovojome ir ne vienas liejome kraują, dėi Lietuvos Nepriklausomybės; stipriukime kariuomenę ir dabar, kad ji bent tiek, kiek tai nuo mūsų pačių pareina, saugotų Lietuvą nuo didesnių išorinių pavojų ir padėtų jai ramiai eiti į dar geresnę ir šviesesnę ateitį.

Tegyvuoją Lietuvos kariuomenės pirmieji pionieriai, tegyvuoją mūsų kariuomenė ir jos aukščiausias Vadas Jo Ekselencija Ponas Respublikos Prezidentas!»

Po iškilnių suvažiavimo dalyviams 1 Gusarų pulke buvo surengti bendri pietūs, kuriuose dalyvavo Respublikos Prezidentas A. Smetona, Krašto Apsaugos Ministeris gen. Dirmantas, Kariuomenės vadas gen. št. plk. Raštikis, Kariuomenės štabo viršininkas gen. št. plk. Černius, 1 gusarų pulko vadas gen. št. plk. Valušis ir kiti aukšti karininkai. Per pietūs Respublikos Prezidentas A. Smetona nuoširdžiai pasikalbėjo su suvažiavimo dalyviais, prisimindamas pirmąsias nepriklausomybės atstatymo dienas, išskentėtas vargus ir dabartinę Lietuvos pažangą. Labiausiai Prezidentas įdomavosi tarp ūkininkų šių metų derliumi ir bendrai ūkio reikalais. Nuotaika buvo tiek nuoširdi ir gera, kad nebepajuto, kaip praėjo

kelios valandos laiko. Respublikos Prezidentui pakilus eiti dalyviai kilnojo šaukdami valio! ir ant rankų išnešė į automobilį.

Po pietų kine «Forum» buvo dovanai rodoma kino filma iš Lietuvos gyvenimo. Filmas pasižiūrėti dalyviai kaip seni kariai rikiuotėje atėjo dainas dainuodami. Daug kas stebėjosi kaip žilagalviai suaugę žmonės gražiai sutartinai žygiavo pakilusiu nuotaika neblogai dainuodami.

Kitą dieną dar žiūrėjo Kauno miestą ir jame stovinčias kariuomenės dalis bei įstaigas. Aviacijoje daugumas buvo pavėžinti padamgėmis ir supažindinti su Lietuvos

aviaciją. Apsžiūrėję Kauną, kariuomenės dalis, įstaigas muziejus ir atlikę savo reikalus, kupini įspūdžių išvažinėjo į savo ūkius tarnybas ir nuolatinės vietas. Visi suvažiavimo dalyviai gavo dovanai susisiekimo priemones ir Gusarų pulke kareivio maistą.

Šiuo suvažiavimu visi dalyviai buvo patenkinti ir dėkojo Vyriausybei už suteiktas visas lengvatas bei parodytą didelį suvažiavimo dalyviams nuoširdumą.

DIDELĮ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSI JIEMS „LIETUVI“ 1938 METAMS.

Antanas Vilutis.

Pavasaris.

(Specialiai «Lietuviui»)

Mačiau aš pavasarį tavo akyse,
ir saulę ir žiedus
ir šviesų džiaugsmą pavasario visą,
kuris kaip saulė per giedrą platų dangų,
žemės glūdmėje šiandieną rieda.
Ir kažką šnekėjo man kraujas,
kažkokią lietuvišką pasaką sekė,
kai gimė ir augo ir sirpo gyvenimas naujas,
kaip vynuogių kekė.
O vėjas, tas vėjas tykus ir švelnutis
kvepėjo pudra ir dažais tavo lūpų,
marindamas žvainų pavasario ūpą.
Alinkui ieškojau žibuoklių, —
prisiminė tėviškės žemė
ir smagenys degė vaizdais pasakingais,
krūtinėj man nešant gyvenimui duoklę.
Išaugo miškai ir girios tos šventos
ir nuplėskė žaibu per mano vaidentuvės plynės
ir protėvių amžiai ir manosios dienos gyventos
tavo ir mano tėvynėj.
Girdi, kaip upeliai čiuurlena
ir motinos mano mylėta lakštingala suokia, —
jos daina many dar gyvena,
nors mašinių dainiai visai ją išjuokia.
Prašysiu tave kasas užauginti,
tepuošia jos tavąjį kaklą, pečius
ir liepk mane jas nuo budelių rankos apginti,
į pragarą siusti kirpėjus visus.
Nuprausiu aš tavąjį veidą ir lūpas
upelio skaidriam vandenyje, —
pasilenk ir prieš vandenį tyrą paklūpok, —
tegu tavo gymis atgyja.
Paskui tu nueisi pas ažuolą šventą,
paš aukurą pilko akmens
šventosios ugnelės kasdieną kurenti
dėl rūstaus Perkūno šelsmens, —
liepsnelių globėja bus lemta tau būti,
gyvenimo jauno skaisti Vaidilute.
Prašau tave primti mano dainą šitą —
jaunam pavasariui atėjus —
žvainią romantiką su žiauria dabartim maišytą.
Aš nū stipriai panūdau būti Liucipierius ir Prometėjus:
pavogti ugnį iš dangaus
tavajam aukurui uždegt
ir dėl tavo ir mano gyvenimo brangaus
žemės glūdmėje neprasmegt.
Mačiau aš pavasarį tavo akyse,
ir saulę ir žiedus
ir tolimiausių žvaigždę, kur visatoj nežinoma rieda
ir visos gyvybės gyvenimą visą.
Buenos Aires.

K. VOSYLIAUS FOTO STUDIJA

Baigusio Meno ir Fototechnikos Institutą Berlyne

RIO DE JANEIRO, RUA DO PASSEIO NR. 42, Sala 4, Tel. 42-2657.

Daromos vairios meniškios ir fototechniškos fotografijos. Lietuviam didelė nuolaida. Didelis Brazilijos vaizdų nuotraukų pasirinkimas.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

**PRISIEKUSIS VERTĖJAS.
MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Vertėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip: kontraktus, viso kius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

RŪKYTOJŲ DĖMESIUI

Charutaria Trapani ant Praça do Correio Nr. 54, São Paulo, siūlo 1 kilogramą (apie 1000 štukų aromatiškų ir silpnų cigaričių tik už 10\$000.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba si-dabru. — Darbas garantuotas. Traudia dantis be skausmo už 5\$000. Atikaryta dieną ir nakti. —

**Pavieniais numeriais
„Lietuvi“ nusipirkti
galima: S. Paulo miest.**

Luz stoties kioske, prie centralinio pašto laiptų ir kampo, Josė Paulino vai-tinėje, Baužio krautuvėje, prie Luz tilto kioske, Sorocabana stoties kioske, ant Largo da Sē prie laikrodžio ir Villa Prudente bondės sustojimo vietos kioske, Vila Zelinoje Vigelio krautuvėje, ant rua da Moóca ir av. Paes de Barros laikraščių kioske, Vila Anas tazių Kirilausko krautuvėje, Menkaičio krautuvėje priešais Klabin popieriaus fabriką bei pas atskirus platinotojus.

SANTOS MIESTE: Stoties kioske

RIO DE JANEIRO MIESTE: „Vil-nies“ S gos patalpoje, Praça Tiradentes 46 ir ant Largo da Lapa ir Avenida Mém de Sā kampo laikraščių kioske.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Daktaras**A. JAZARA-SNEGE**

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS**DR. WLADIMIR DE THIMÉ**

Rua Direita Nr. 2.

Telef. 2-6255

Pašalina visas kliūtis juridinėje srity. Kas turite reikalą brazilų įstaigo se, kreipkitės į advoką De Thimé. Daro dokumentų vertimus į interiora, prt siunčiant norimus išversti dokumentus ir 25\$000 pinigais.

Skilvis ir KepenysModerniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto **BE OPERACIJOS**Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio nūdegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pa gydoma be operacijos. Įvairios moterų ligos gydomos irgi be operacijos, tik su infeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas **DR. PAULO LICCIARDI**, Santa Casa gydytoją ir chirurgą.

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Residencia ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro).

Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta namus bile valandą dieną ir nakt

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidini-me, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (sen n. III)

Tel. 4-5576 São Paulo.

Už apmokamus skelbi-mus Redakcija neat-sako.**SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS
UŽ „LIETUVIO“ PRENUMERATĄ
1937 METAMS.****Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis**Laivų išėjimas į Europą
Jagė 17. 8. 37.
Bos. Charlotte 1. 9. 37.
Astrida 1. 10. 37.

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Sukilimas nepavyko.

Vietos laikraščiai labai plačiai rašo apie Rio Grande do Sul ruošta sukilimą prieš Federalinę vyriausybę. Sukilimo kompanijoj dalyvavę keletas ir estado valdininkų. Sukilimui nepavykus suimta daug ginklų ir kitokios karo medžiagos.

Apsupo 20.000 japonų.

Chanchajus, 27—X. Pranešama kad į šiaurę nuo Šansi prie didžiosios kinų sienos kiniečiai apsupo 20.000 japonų atkirsdami juos nuo kitų kariuomenės dalių. Apsuptieji japonai kol kas dar laikosi ir laukia pagalbos.

ŽUVO PRANCŪZŲ PAŠTO ORLAIVIS.

Paris. 27. Telegrafu pranešama, kad netoli Casablanka paskendo Prancūzų trimotorinis pašto orlaivis.

Orlaivis lėkė į Europą ir vežė iš P. Amerikos daug pašto.

Paskutinės žinios.

— Palestinoj neramu. Arabai veda propagandą prieš žydus ir Palestinos padalinimą. Vyriausiasis anglų komisaras Palestinoj atsistatydino.

— SSSR ir Vokietija pakviestos į Brukselį dalyvauti Pacifiko konferencijoj. U. S. A. delegacija jau atvyko.

— Guvernistų vyriausybė jau kraustosi iš Valencijos į Barceloną.

— Italija remia Vokietijos kolonijų reikalavimą.

BOM RETIRO LITHUANIEČIAI ketvirtadienio vakare smarkiai supliekė Villa Bellos brazilų sporto klubą „União V. Bella“ išlošdami visas tris ping pongo partijas.

„LIETUVIO“ RED. PARAGVAJŲ.

Red. St. Vancevičius jau atvyko į Paragvajų. Jis lanko ten apsigyvenusius lietuvius ir iš Lietuvos emigravusių rusų koloniją.

Į São Paulo p. Vancevičius parvyks tik lapkričio mėn. 7 d. 5 val. Grįždamas per Matto Grosso, aplankys ir ten esančius lietuvius, kurie jam žinomi, kaip „Lietuvio“ prenumeratoriai. Lapkričio 7 d. 7 val. va kare L. Namuose įvyks jo paskaita.

Lietuvis savo laivu plauks į San Francisko.

Havajų salų universitete mokosi lietuvis Vytautas Brazė. Anksčiau jis mokėsi Čikagoje. Havajų salose Ramiajam vandenyne, V. Brazė pasidirbo motorinį laivą, kuris turi 32 pėdas ilgio ir 18 pėdų pločio; laivo vertė siekia 5.500 dolerių. Dabar V. Brazė savo gamybos motorlaiviu ruošiasi plaukti iš Havajų į San Francisko.

V. Brazė yra ir rašytojas. Anglų spaudoje jis rašo F. E. Turmano vardu. Yra parašęs gražių eilių ir padaręs vertimų iš lietuvių kalbos. Taip pat rašo ir į lietuvių laikraščius.

Iš popiežiaus pavogę „žvejo žiedą“.

„Daily Telegraph“ praneša, kad iš popiežiaus pavogtas jo „žvejo žiedas“. Tuo žiedu popiežius antspaudavo visus savo dokumentus ir laiškus vyskupams. Žiedas buvo auksinis išpuoštas brangakmeniais. Viename deimante buvo išgraviruotas šv. Petro atvaizdas, kai jis traukia tinklą su žuvimis. Šį žiedą popiežius duodavo bučiuoti jaunavedžiams. Neperseniai vagys įsilaužę Vatikane į popiežiaus kambarį ir kartu su brangenybių išnešę ir „žvejo žiedą“. Vagis jau pasisekė Milane suimti, bet jie spėję žiedą išlydyti, o deimantą nušlifuoti.

Kalvis pastatė laivą.

Kalvis meisteris Kazys Mikalauskas Jurbarke pastatė pirkliams 224 tonų talpumo dvimotorį laivą, kuris rugsėjo 30 d. pakrikštytas „Birštono“ vardu. „Birštonas“ pastatytas iš geležies plokščių su paprasčiausiais darbo įrankiais, nes Jurbarke nėra nei doku, nei laivų dirbtuvių. Laivas tik ka ir jūrų kelionėms. Jo greitis 20 klm. per valandą. Savininkams „Birštonas“ kainavo 100.000 litų.

K. Mikalauskas pastatė jau keturis laivus. Meisterio Mikalausko gabumai nustebino ne tik lietuvius, bet ir viso pasaulio laivų statybos specialistus.

LIETUVIS — GYVENIMO VEIDRODIS.

Pranešimas

Šiuo pranešama B. L. J. S-gos „Viltis“ narių žiniai, kad sekmadienį, spalio 31 d. 3 val. p.p. yra šaukiamas visuotinas narių susirinkimas.

Susirinkime visi nariai privalo būtina dalyvauti, nes bus svarstoma svarbūs klausimai.

Susirinkimas įvyks rua Bandeirantes, 474.

Valdyba.

PAIEŠKOJIMAI.

Ieškomas Jonas Kazlauskas, kuris yra kilęs iš Kauno, 1925 m. išvyko į Braziliją ir nuo to laiko nežinoma apie jo likimą.

Kas žino apie J. Kazlusko likimą, jo gyvenamosios vietos adresą arba jo pažįstamų adresus, malonėkite puanešti Lietuvos Konsulatui — São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Lietuvos Konsulatas skubiai paieško Lietuvos piliečio Anatolijaus Anisimenko, kuriam yra prisiusta laivakortė grįžimui Lietuvon. Paskutiniu laiku jis gyveno Rio de Janeiro mieste.

Paieškau Serapino ir Marijos Gilinų ir jų sūnaus Luiz Francisco. Atsiliepkite. Caixa postal 1764.

Francisso Rocha.

SKUBIAI

parduodamas VIŠBUTIS, rua Aurora, 23 nr. Sąlygos geros.

SKULPTURA IŠ MARMURO.

Gražiausi ir tiksliausi portretai bei biustai moterims ir vaikams. Marmuro išdirbinių specialistas, skulptorius, menininkas.

VICENTE LARocca.

Atelia: Praça da Sé, 43-g3, 1 andar, sala 127. Caixa postal, 3049. S. Paulo.

TIKRAI PASIPIKTIKOM.

Praeitais savaitės Uckaus „Aide“ įdėtas negražus prasimanymas. Kad del ats. kap. A. Majaus paskaitos per Vilniaus pagrobimo sukaktuvių paminėjimą, dalyviai pasipiktinę. Gal būt „Aido“ redaktoriai piktinasi, kad tą paskaitą laikė ne žyduka?.. O gal pyksta del to, nebuvo pagirti tie, kurie visiems giriasi, kad jau nepasieks juos lietuvių teismas, nes jau priėmė Brazilijos pilietybę?..

Ats. Kap. A. Majų mes pažįstame iš tų dienų, kada fronte visi drauge kovėmės su lenkais, o del „Aido“ būbnių užmetimų apie bankų plėšimus ir sukilimų rengimus, jau senai pasisakė Lietuvos Teismas, kuris atmetė visus p. Majui mestus kaltinimus. Pabėgti del politinių nesutikimų yra daug švariau už dezertiravimą, sakysim, kad ir „Aido“ redaktorių...

Mums paminėjimas V. Bella mokykloje buvo tikrai malonus, nes žadino tautinę dvasią, kuri mus jungė Nepriklausomybės kovų metu. Tat del „Aido“ redaktorių išmislo mes tikrai pasipiktinom.

V. Čiurlys ir V. D.

MODERNIŠKI NEPERŠLAMPAMI PALTAI „ALMA“

Saugusiems ir vaikams gatavi ir pagal užsakymus.

Vyriški nuo — 90\$000 milr. ir Moteriški nuo — 85\$000 milr. Sutaisymat skubūs, garantuoti ir už pigiausias kainas. São Paulo, — Avenida São João, 1113. Ap. 1.

Redakcijoj yra laišakai:

J. Balčiūnui, J. Vasiliauskas, J. Adžgauskui, St. Asadauskui, B. Jasiūnieni, Al. Slazinskui, Z. Daugelaitė, R. Bagdonavičiui, M. Kesbichas, D. Klimanta, A. Vabays, A. Adomaitis, Ir reg. V. Pakalnis ir Karolinai S. Karmėliavičiūs.

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvos nepraras!

SOFERIU MOKYKLA IR DESPAŠANTAS

Rasome prašymų ir išrūpiname visokiausius leidimus, taip iš municipaliniu, kaip ir iš estadualiniu istaigu ivairieis reikalais. Drome samadas, dokumentus soferian's bei vezikams, išrūpiname «caderneta de identidade» ir ivairius kitus dokumentus, darome pasu ir dokumentu vertimus, naturalizacijas, visas ir t. t.

Atliekanamskubiausiai painiausius reikalus visose valdzios istaigose.

S. GRACNANO IR SŪNAI

Rastinė: Rua Libiro Badaró, 314 (antigo 45) sobroloja-sala 6 tel. 2-6974

Gyvenamoji vieta: Rua Piratininga, 96 (ant. 16) Soferiu mokykla, Nr. 515

MODERNIŠKU ŠOKIU MOKYKLA

„SÃO PAULO“

Prof. Director Victor Amendola.

Prof. Pavão, Profesora Carolina.

geriausias S. Pauly

Per 10 valandų išmoko visus moderniškus šokius. Av. S. João, 459 sob. (Prie Ufa Palaco)

nuo 9 iki 11 val. vakaro.

SAMADOS — LAIVOKARTĖS — SIUNTINIAI.

Greitas ir garantuotas patarnavimas. Jei norite atsikviesti iš Europos savo gimines, nekvieskite nepasitarę su mumis. Persiunčiame pinigus, rubus ir kitus siuntinius.

«BRAZILMAR»

Praça do Correio 38 sob. salas 1 e 2. Tel. 4-1297 — S. Paulo. Kasdien nuo 8 iki 18 1/2 val. sekma cieniais iki 11 val.

Mama! Ar jau užsakei man „Mažųjų Pasauli“?

«MAŽŪJŲ PASAULIS» — Pietų Amerikos lietuviukų laikraštis, bet jį skaito viso pasaulio lietuvių vaikai.

Jis išleis kas mėnesį. Visada gražus, didelis, gausiai iliustruotas ir labai idomus. Vieno žurnalinko kaina tik 500 reisų. Prenumerata iki Naujų Metų Brazilijoj tik 3\$000, visur kitur dvigubai. Caixa postal 1764.